

Till Landsbygds- och infrastrukturdepartementet
2026-02-23

Remissyttrande över betänkande SOU 2025:58 En starkt hastnaring – för företagande, jämställdhet, jämlikhet och folkhälsa

Svenska Hästavelsförbundet (SH) bildades 1985 och har 30-talet medlemsorganisationer som representerar ungefär lika många raser. SH ska verka för att svensk hästavel ger sunda hästar med hög brukbarhet inom alla användningsområden. Högkvalitativ kunskap, utbildning och utveckling samt god service till medlemsföreningar och andra uppdragsgivare är våra ledord.

SH är avelsorganisation för raserna American curly, Amerikansk miniatyrhäst, Clydesdale, Dartmoorponny, Exmoorponny, Fellponny, Haflinger, Kaspisk häst, Kigermustang, Konik polski, Rysk basjkir, Shagyaarab och Shire samt är serviceorganisation för raserna Arabiskt fullblod, Svensk Ardenner, Svensk ridponny, Nordsvensk Brukshäst, Connemara, Fjordhäst, Islandshäst, Irish Cob, New Forest, Gotlandsruss, Shetlandsponny och Welsh.

Svenska Hästavelsförbundet ställer sig fullt ut bakom Hästnäringens Nationella Stiftelse (HNS) och Lantbrukarnas Riksförbunds (LRF) yttrande och har här valt att förstärka och förtydliga de bitar som är extra viktiga för våra medlemsföreningar och svensk avel.

För svensk hästavels bästa bör hästar som befinner sig på jordbruksfastigheter likställas med andra arter av lantbrukets djur, såsom exempelvis nötkreatur, och kunna ta del av de möjligheterna som kommer dessa till godo. Detta ger ett ökat betestryck på svenska marker som idag växer igen och som bör återskapas och hållas öppna. Markerna lämpar sig mycket väl för betande svenska hästar vilket skapar stora möjligheter för en kraftigt ökad svensk hästavel.

Även veterinärproblematiken skulle härigenom hitta sin lösning när hästen blir ett lantbrukets djur.

Om svensk hästavel kan tillgodose behovet av hästar i Sverige kan importen av hästar minska markant vilket är viktigt även ur ett miljö- och hållbarhetsperspektiv, inte minst genom minskade transporter och allt vad det innebär med inhemsk produktion såsom spårbarhet och historik enligt svensk lagstiftning. Hästavel bidrar till ökad sysselsättning i Sverige, både genom ökade arbetstillfällen och ökat företagande såväl som en aktiv fritid för många människor.

Svensk hästavel vilar på en stark tradition genom ett avelsvärderingssystem sedan år 1874 där hästar bedöms på ett likartat sätt, utformat för att öka användbarheten och minska antalet defekter. Svensk hästavel ger sunda hästar med en spårbarhet i generationer tillbaka. Dessutom finns all historik och resultat enkelt och tillgängligt

vilket skapar en säkerhet vid både köp och användande, viktigt inte minst ur ett hästvälfärdsperspektiv, rätt häst till rätt verksamhet. Vi är övertygade om att svenska uppfödare av våra medlemsföreningars olika raser vid en ökning av aveln kan tillgodose behovet av hästar till verksamheter såväl som till hobbyutövare.

Vi delar utredarens bedömning av att utbildning på alla nivåer behöver ha ett tydligt fokus på hästvälfärd. Förutom att all utbildning ska bygga på uppdaterad och aktuell forskning behöver även historik och beprövad erfarenhet tas tillvara och implementeras tidigt inom all utbildning kopplat till häst. All utbildningsverksamhet, teoretisk såväl som praktisk, kan med fördel vara bredare i ett tidigt skede för att skapa inkludering och goda förutsättningar för deltagarnas möjligheter att utvecklas vidare och ge möjligheter till livslångt lärande.

Vi vill framhålla betydelsen av att intresset för häst och därtill framtida relaterad hobby eller verksamhet både kan väckas men också utvecklas på så många olika sätt varför vikten av en bred grund och låg tröskel inte nog kan framhållas.

Vi vill också poängtera att utöver vikten av ridskolor och travskolor (bedömning 5.8.3) kan rekrytering till hästnäringen ske på många olika sätt och vi vill därför trycka på vikten av att tillvarata och främja även andra vägar och tillfällen att nå nya individer och målgrupper, såsom 4H gårdar och hästen i samhällsnära tjänster.

Att hästen används i samhällsnära tjänster kan också skapa ett första insteg och intresse för djur i områden med stort utanförskap och svaga socioekonomiska förutsättningar. Att använda häst för tex turism, jord och skogsbruk, skogsvård, grönyteskötsel, i naturreservat och vid sophämtning mm är miljövänligt samt skapar en brygga mellan stad och land.

Vi ställer oss starkt bakom utredarens förslag 5.8.7 om att utforma ett riktat statligt stöd till föreningar med hästverksamhet för barn och unga utöver idrottsrörelsen. Förslaget kan bidra till ökad inkludering och tillgänglighet om sport och prestation får minskat fokus och en meningsfull fritid, som innefattar både god psykisk och fysisk hälsa, framhålls.

Hästnäringens Ungdomssatsning (HUS), via HNS, är ett forum för lärande och erfarenhetsutbyte (bedömning 5.58.6) inom hästnäringen utanför idrottsrörelsen vars samarbete redan nu fungerar väl och vi vill trycka på dess goda möjligheter att utvecklas vid tex en utökad extern finansiering och hur den redan fungerande samarbetsformen kan användas som en partner vid genomförandet av utredarens förslag, kopplat till ungdomsverksamhet.

I utredningen berörs inte den resurs hästen kan vara i en upprustning av beredskapen i Sverige. Hästverksamheter och hästar kan här spela en viktig roll och utföra mycket av det arbete som kan uppkomma vid tex bränslebrist och oframkomliga vägar och bli en stark resurs vid korta och medellånga transporter av både folk och förnödenheter.

Till detta ska läggas den utbredda småbrukarkultur som finns i Sverige där hästen starkt kan bidra till produktion av livsmedel och andra förnödenheter som kan vara helt avgörande i beredskapssyfte.

För att detta ska vara en stark möjlighet i en snar framtid behövs ökad kunskap och utbildning av både häst och kusk i stor mängd med start på lokal nivå.

En ökad möjlighet att använda hästen i livsmedelskedjan ser vi redan idag ett behov av och detta behov lär inte minska i krigstid. Efter ett långt liv i människans tjänst kan här hästen göra ytterligare en viktig insats.

*Vi vill återigen rikta ett stort tack för en bra **Hästutredning** och de möjligheter som vi har haft att lämna inspel innan, under och efter. Vi vill också återigen påtala att vi ställer oss starkt bakom Hästnäringens Nationella Stiftelses breda och väl avvägda remissvar, detta gäller även remissvaret från Lantbrukarnas Riksförbund.*

Skara 2026-02-25

Styrelsen för Svenska Hästavelsförbundet
gm Petra Alm, verksamhetsledare